

רנ"י ושמיהי

ארגון להפצת ערכי היהדות

גליון חודשי < חודש טבת > ל' כסלו תש"פ

גליון מס' 26

זמני השבת באשתאול - פרשת מקץ

כניסת שבת: 16:24 < יציאת שבת: 17:16

תורה ומדע

של הרפואה בארה"ב, הביעו את התפעלותם מקשר לא מיקרי זה שבין זמן הקרישה למועד ברית המילה, וביותר מכך: ביוני 2000 יצאה לאור המהדורה המעודכנת של ספרו רב המכר של ד"ר ס.י. מקמילן הנקרא 'אף אחת מן המחלות הללו' בו הוא מציין בפליאה כי בעוד שבימיו הראשונים של התינוק קיים חסר משמעותי בחומרי הקרישה, ואילו לאחר היום השמיני חומרי הקרישה עומדים על רמה מספקת וקבועה הנשארת לאורך כל חי האדם (100%)

הרי שלקראת היום השמיני מתרבים חומרי הקרישה בקצב מהיר והם עומדים ביום השמיני על רמה של 110%, כלומר ביום השמיני ורק ביום השמיני מגיע ריכוז חומרי הקרישה לשיא של כל הזמנים מעל הכמות הרגילה המלווה את האדם לאורך חייו, ואיש המדע הנכבד ד"ר מקמילן אינו מסתיר את התלהבותו ואומר "יש לשבח את אנשי המדע שעמלו כל השנים הללו עד שגילו שהיום הבטוח ביותר לביצוע הברית מילה הוא ביום השמיני, אך בעת שאנו מוחאים כף למדע על תגלית חדשה זו אנו יכולים לשמוע הד עמום מדפי התנ"ך, הדפים הללו מוזכרים לנו שלפני 4000 שנה האלוקים ציווה את אברהם למול ואברהם מל את בנו ביום השמיני דוקא לא משום מסקנה מדעית לאחר שנים רבות של מחקרים... יום זה נבחר ע"י מי שברא את גורמי הקרישה" ברוך שאמר והיה העולם ישתבח שמו לעד!

ברית מילה ביום השמיני

אחת המצוות החשובות ביותר של היהדות זה מצוות מילה ביום השמיני וכמו שכתוב בתורה "וביום השמיני ימול בשר ערלתו" ציווי התורה הוא לא למול את התינוק מיד בימים הראשונים שנולד ולא אחרי היום השמיני אלא בדיוק ביום השמיני, רבים שאלו ועדיין שואלים מה עניין יום השמיני? למה לא לאחר עוד קצת את הברית יותר שהתינוק יגדל עוד?

נצטט ממאמרה של ד"ר איילה אברהמוב במאמרה "בעיות קרישה ודימום ביילוד" - מנגנון הקרישה תלוי בקבוצת חלבונים הנוצרים בכבד, אשר נקראים גורמי קרישה או פקטורי קרישה גורמים אלו מפעילים זה את זה בשרשרת עד לקבלת הקריש היציב הנקרא פיברין, בימים הראשונים אחרי הלידה אין הכבד בשל עדיין לפעילות זו וברור שאינו יכול לעמוד במעמסת יתר של פעילות כירוגית, דבר היכול לגרום למותו של הילד עקב דמם מסיבי, ללא יכולתו של התינוק להתגבר על הדמם הזה, באופן פיזיולוגי עד גיל שמונה ימים, הכבד מתחיל להתאושש הוא הולך ומתגבר, ותפקודו משתפרים ובגיל שמונה ימים קיימת כבר רמה מספקת של גורמי קרישה ומניעת דמם. ע"כ.

יש לציין כי גם חוקרים לא יהודים ע"י גיימס ארמנד קוויק שנחשב לאחת הדמויות החשובות בהיסטוריה

מאמר החודש

מכירת יוסף

מעשים רעים וחטאים שעשה, ואז יאמר לו הקב"ה - אני הקב"ה לא חשבת מתי שעשית את המעשה הרע שמלא כל הארץ כבודי, ואז מה יענה האדם ליום הדין ומה יענה ליום התוכחה.

ההבדל שבנינו לאחי יוסף

אולם זאת יש לדעת כי שינוי עז יש בינינו ובין אחי יוסף, אחי יוסף נגרם להם בסופו של דבר בושה נוראה מאחיהם יוסף ולמה כי בשעה שעשו את החשבון נפש על דבר מכירתו, היה זה כבר מאוחר, אילו הם היו נוכרים לעשות את החשבון נפש הזה שנה או שנתיים אחרי המכירה ומיד היו הולכים לחפש אותו ומוצאים אותו בוודאי שלא היה נגרם להם כזו בושה נוראה ממנו כיון שעדיין הוא לא היה בתפקיד של מלך, אולם אנו יש לנו הרבה זמן בשביל למנוע את עצמו מתוכחה מבישה זו לפני הקב"ה, אם נכלכל את צעדינו במשפט ובכל יום ויום נוסף ללמוד עוד תורה ולקיים עוד ועוד מצוות, לשבת בסוף כל שבוע או בסוף כל חודש ולעשות חשבון נפש כמה התקדמתי, מה עשיתי, מה צריך לתקן, ובמה עוד אפשר להדר ולהוסיף, ונדע עי"ז לנצל את כל הכוחות הנפלאים הטמונים בנו, בוודאי כשנגיע למעלה לא נצטרך לעמוד ולהתבייש מול תוכחה שיאמר אותה הקב"ה. חזקו ואמצו! המשך חורף בריא ושמח!

תוכחת יוסף, ותוכחת הקב"ה

ברותינו במדרש אומרים שהרגע שנגלה יוסף לאחיו ואמר להם "אני יוסף העוד אבי חי" היה זה רגע בו התביישו האחים ולא ידעו היכן לקבור את עצמם מבושה, וכך יהיה לכל אדם ואדם שיעלה למעלה לתת דין וחשבון אחרי אריכות ימים ושנים, כשיראה לו הקב"ה כל מיני

ה'צפת כי מתחילה נגזר שיהיו בארץ מצרים ארבע עשרה שנות רעב, ויש אומרים עשרים ושמונה שנות רעב, ויש אומרים ארבעים ושנים שנות רעב, אבל יוסף התפלל שלא יהיו יותר משבע שנים.

ה'צפת כיון שיוסף לא ידע לדבר שבעים לשון לא רצו שרי המלך שימלכו, שלח לו הקב"ה את מלאך גבריאל בלילה שילמדו את כל השבעים לשון, אך יוסף לא קלט אותם, ולכן הוסיף לו המלאך את ה' וקרא לו "יהוסף" וכך למד את כל השבעים לשון בלילה אחד.

ה'צפת כתוב בירושלמי שפרעה הלביש את יוסף בבגדי שש שהם סגולה נגד עין הרע, שכל הלושב רק בגדי פשתן בלא שום תערוכת כלל ניצול מזה, וכיון שעשרה קבין של כישוף ירדו לעולם ומצרים נטלו תשעה מהם, רצה פרעה להצילו מהכישוף והלבישו בבגדים אלו.

ה'צפת כי כבוד גדול העניק פרעה ליוסף בשעה שהסתובב בחוצות העיר, לפניו הופיעו שלוש אלפים איש ובידם כלי זמר, וחמשת אלפי איש גיבורים וחורבותיהם שלופות ובידם כל מיני נשק, ועשרים אלף איש מגדולי המלכות כולם מתוקנים ומסודרים לכבוד יוסף ע"ה.

ה'צפת כי אסנת בת פוטיפרע הייתה בת דינה שנתעברה משכם בן חמור וכיון שהשבעים רצו להורגה כתב יעקב אבינו על טס של כסף "כל מי שישאנה יהיה בטוח שזרעו יהיה מיעקב" ונתן את הטס על צווארה ושם אותה תחת הסנה, ובא המלאך גבריאל והביאה למצרים לבית פוטיפרע, וכשהסתובב יוסף בחוצות העיר זרקו עליו כל הנערות של מצרים תכשיטים ונומים, אך לאסנת לא היה מה לזרוק עליו, וזרקה עליו את הטס שכתב לה יעקב אבינו, ומיד כשראה את הטס וקרא את מה שכתב בו ביקש

מפרעה שיתן לו אותה, ונשאה לאשה.

ה'צפת כי מתי שבאו המצריים לבקש מיוסף אוכל, ראה אותם כשהם ערלים ואמר להם שלא יקבלו אוכל עד שימולו, ולא רצו לעשות כן והלכו לפרעה ואמרו לו שיוסף ביקש מהם כתנאי לקבלת אוכל שימולו, ובכ"ז ענה להם פרעה "אשר יאמר לכם שיוסף תעשו", ובהיות יוסף ע"ה רומז למידת היסוד חרה אפו פרעה אותם כשהם ערלים, ומ"מ כתבו חכמינו במדרש שהדבר נחשב ליוסף לחטא על שהחתיים את המצריים בחותם ברית קודש.

ה'צפת כי אימתי ששתו האחים עם יוסף יין היה זה לאחר שכנועם רבים, כיון שהאחים קבלו עליהם מיום מכירתו של יוסף לא לשתות יין, ומוג להם יין חריף וחזק ששתו ממנו מעט והיה זה נראה כאילו כבר השתכרו מרוב החוזק שלו.

ה'צפת שיוסף ציווה לשים באמתחותיהם דוקא גביע ולא חפץ אחר, כי חפץ אחר אם היה נמצא אצלם, היו הם יכולים לטעון גם לנו יש כזה חפץ, אבל הגביע של יוסף היה מורכב מב' חלקים הגביע עצמו והרגל שלו, והוא ציווה על שלוחו לשים להם באמתחותיהם רק חלק אחד מהגביע שאז יוכל להאשים אותם בגניבה ולא יהיה בפיהם שום מענה.

ה'צפת כשנמצא הגביע באמתחת בנימין, התחילו השבטים להכותו ולצעוק עליו ונגב בן גנבת, גם אמר רחל גנבה את התרפים לאביה ובכך ביישה את אבינו יעקב, ואתה ממשיך במעשי הגניבה ומבייש אותנו, ענה להם בנימין גם אם אני הגנב אין לכם את הזכות לומר עלי כך, כיון שחטאתי לא מגיעה לחטא שלכם שלקחתם את האח שלכם ומכרתם אותו ושחטתם גדי עיזים ואמרתם לאבא שחיה רעה אכלתהו.

ה'צפת כי לבנימין שהיה אח של יוסף מאמא - התוודע יוסף קודם שהתוודע לשאר אחיו.

הפסרת השבוע: "רני ושמחי" (זכריה פרק ב' ג') - ע"פ ביאור המלבי"ם

הקדמה:

את ההפסרה מתחילים בארבעה פסוקים אחרונים של פרק ב' בו ניבא זכריה הנביא על מה שיהיה באחרית הימים כשירושלים תהיה משוש כל הארץ, ולאחר מכן עוברים לנבואת זכריה על חטא יהושע הכהן הגדול, וכיון שרצו לפתוח בדבר טוב התחילו עם ארבעה הפסוקים האחרונים של פרק ב'.

מסיים הנביא את נבואתו לבני ירושלים ואומר רני ושמחי בת ציון כי הנני בא ושכנתי בקרבך נאום ה', ונלוו גויים רבים אל ה' ביום ההוא, והיו לי לעם, ושכנתי בתוכך וידעת כי ה' צבאות שלחני אליך, ונחל ה' את יהודה להיות חלק מחלקו ונחלתו, ויוסיף לבחור בירושלים שהיא תהיה המקום להשראת שכנתו כמאז ומעולם, וביום ההוא ישתקו כל הגויים מפני ה' כי נעור ממעון קודשו.

הנבואה

וכעת מתנבא הנביא על יהושע כהן גדול שרואה אותו במראה הנבואה עומד ליד מלאך ה' והשטן עומד על

והמלאכים, ותדע אתה וחברך חנניה מישאל ועזריה כי הנני מביא את עבדי צמח, זאת אומרת אני אתן חן לזרובבל משרי יהודה לפני המלך דרוש שיתן לו אישור לבנות את בית המקדש.

כעת ראה זכריה מראה שנאמר בו "כי הנה האבן אשר נתתי לפני יהושע על אבן אחת שבעה עינים הנני מפתח פתחה נאום ה'", אך לא הבין הנביא מראה זה, ומשום כך שוב שקע בתרדמה והעיר אתו המלאך ושאל אותו מה אתה רואה בחלום, ענה לו הנביא מנורת זהב טהור וגולה על ראשה ושבעה נרות עליה, ומכל גולה יוצא כמין שבע צינורות קטנים להביא את השמן מהגולה למנורה, וכן יש שני יתים לכל גולה אחד מיימינה ואחד משמאלה, ושאלתי את המלאך מה פירוש המראה, ואמר לי זה הסימן להבטיח את הצלחת זרובבל, שכשם שהיתים והשמן נגמרים מאליהם, כך לא בחיל ולא בכל תצטרכו לבנות את ביתי אלא ע"י נשיאת חן בעיני דרוש, ואז יהיו חשובים כאפס כל אלו שרצו לעכב את בניית הבית, כאשר ירים האדריכל את אבן היסוד כדי להקים בה את בנין בית המקדש.

ימינו להשטין עליו לפני ה' על שבניו נשאו נשים נכריות והוא לא מיחה בהם, אולם ה' כועס על השטן ואומר לו יגער ה' בך השטן מה לך לקטרג על צדיק זה גדול זה שכאשר השליך נבוכדנצר את אחאב וצדקיהו נביאי השקר ואת יהושע הכהן הגדול לתוך השריפה, ניצל הוא מהאש וזה מראה על גדולתו, אולם במראה הנבואה ראה זכריה את יהושע עומד על יד המלאך, ועליו בגדים צואים, זאת אומרת העוון שבניו נשאו נשים נכריות עדיין היה עליו, אמר המלאך העומד ליד יהושע למלאכים האחרים הסיור את הבגדים הצואים מעליו, זאת אומרת תמרישו את בניו מנשותיהם הנכריות, ואמר לו המלאך שלצידו ראה במה שצויתי להפריד את בניך מנשותיהם הסרת מעליך את העוון שהיה תלוי בך וצויתי להלביש אותך מחלצות, זאת אומרת שכאשר יוסר העוון תגלה זכותך, ואומר זכריה בקשתי אני רחמים על יהושע ובקשתי שישירו צניף טהור על ראשו, ונענתי שבאמת שמו על ראשו צניף טהור והלבישהו בגדים יפים, והמלאך עדיין עומד לידו, ומתרה בו כה אמר ה' אם בדרכי תלך, ואת משמרת תשמור, ואת ביתי תדין, וגם את חצרי תשמור, אזי אחרי שתפטר מהעולם אתן לך מהלכים בין השרפים

הוא בתכונה רבתי השוררת במקום, מקורבי הרבי הסבירו לו כי עוד זמן קצר הרבי יוצא לדרך, "האם כבודו יעבור במסעו בעיירה וואדיסלב"? שאל האורח, כשנענה בחיוב פנה אל הצדיק בבקשה: "אנא מכבודכם אולי תוכלו להעביר את שלוש הרובלים שבידי אל משפחתי, בני ביתי משועים למעט פרנסה, במחילה מכם עשו נא עמי חסד זה", בוודאי! נענה הרבי במאור פנים, הוא קיבל מידי האיש את הרובלים ואת כתובת ביתו והבטיח למלא את השליחות.

הנס העצום

בחצות הלילה בא הצדיק לוואדיסלב, רחובות העיר היו חשוכים וקטים, הצדיק פנה אל בית קטן ונקש קלות על דלתו, מהבית לא נשמע הנה, ניסה הצדיק שנית והפעם יותר בחוזקה, פתאום נשמע רחש קל מן הבית, הרבי הסב פניו לעבר הקול וראה חלון קטן נפתח כדי סדק צר, זוג עינים קטנות של ילדה הציצו בעדו, הרבי הושיט את הכסף לעבר הילדה "אביכם שלח את המטבעות האלה" אמר בנעימות "שתהיי בריאה" הילדה הושיטה יד ולקחה את הכסף, החלון נסגר והצדיק המשיך בדרכו, כשהילדה קיבלה את הכסף ירדה ממיטתה והלכה לאימה, העירה אותה משנתה והציגה לפניו את הכסף, צווחת השתאות נמלטה מפי האם לא מהמשלוח הכספי, באותו רגע המטבעות לא היו חשובים לה כלל, היה עליה לצבוט את עצמה כדי להשתכנע שאין זה חלום: בתה המשותקת הולכת על רגליה!.

עד מהרה ניעורו כל בני הבית לחזות בפלא והשמחה הייתה גדולה, מילדותה אובחנה כבעלת מנבלה חמורה שמנעה ממנה לעמוד על רגליה, כדי להקל מעליה הגבירה הוריה את מיטתה לגובה החלון כדי שתוכל לראות את הרחוב ולהפיג את שעמומה, איך הצלחת? שאלה האם לאחר שהתאושה

בשבת בראשית עדיין שרתה אווירת החגים בחצרו של 'החווה מלובלין', החסידים ביקשו לנצל כל רגע של שהייה במחיצת הצדיק כדי לעכב את הירידה מהפסגות שאלהיו הגיעו בחודש תשרי אל תוך שיגרת החולין, לבית המדרש נכנס יהודי שחזונו העידה עליו כי אין הוא נמנה עם החסידים, עד מהרה התבררה זהותו, היה זה רבי צבי הירש בנידהרט ובכינויו המוכר 'המגיד לוואדיסלב', הוא היה דרשן נודד שעבר ממקום למקום והשמיע דרשות מעוררות לב תמורתן קיבל פרוטות מעטות ושיגור אותן לבני ביתו, דבר בואו ללובלין סיקרן את פרחי החסידים, ואלו התכנסו סביבו, באתי להיות חסיד! הצהיר בפתח דבריו, סיפורו הותיר אותם פעורי פה.

הבקשה והנסיעה

היה זה כמה חודשים קודם לכן 'המגיד' היה בעיצומו של מסע בקהילות ישראל, הוא התברך בשפה עשירה ומשופעת במשלים ובידימויים ודבריו חדרו ללבבות, בדרכו הצוירת היטיב לתאר את חומרת החטאים ואת העונשים הכבדים הצפויים לרשעים, השומעים התעוררו בהרהורי תשובה, ומהקלה אף עלו התיפחויות, יום אחד נשא המגיד את נאמו בעיר לבוב, בתוך הדרשה פנה לפקוד את ביתו של רבי דוד מלעלוב ומתוך כבוד ונימוס, מיד עם כניסתו למקום הבחין

קצת מתדהמתה, "לא יודעת" השיבה הבת בתמימות "האיש שהביא את הכסף ברך אותי שיהיה בריאה ובאותו רגע הרגשתי שאני יכולה ללכת! ל השמעה הנרעשת נפוצה כאש ברחובות וואדיסלב הילדה הקטנה הלכה ברחובות כאחד האדם והכל צפו בפלא בהשתאות, היחיד שלא ידע על דבר הנס המופלא היה אביה 'המגיד' שהיה בעיצומו של מסע הנדודים.

רק בשלהי חודש אלול בתום העונה מלאת הביקוש לדרשותיו, שב לביתו וכעת היה תורו להיחשף למופת המופלא, איך קרה הדבר? נועק בהתרגשות, בני הבית ספרו בהתלהבות על אליהו הנביא שפקד את ביתם באישון ליל והעניק את הברכה והישועה. "האם אליהו הנביא נתן עוד משהו מלבד הברכה"? שאל האב "כן" מיהרה הילדה להשיב הוא העביר לי שלשה רובלים בשביל אמא", המגיד נאלם דום ורגעים ארוכים עמד נרעש ומשתומם "לא אליהו הנביא הושיע אותך בתי, אלא הצדיק רבי דוד מלעלוב, סברתי שאל טובה אחת הוא גמל עמי והתברך כי הביא מזון למחלתך!"

הנסייה לחסידות

מוקף טבעת מתהדקת של חסידים שהתעבתה מרגע לרגע הוסיף המגיד לחלוק את סיפורו המרגיש באוזני תלמידי החווה "הנס הזה לא נתן לי מנוח" אכן לא חונקתי על ברכי החסידות אך מפלא כזה אי אפשר להתעלם, "הלכתי שוב ללעלוב והפעם לא כמגיד אלא כחסידי הבא אל רבו, ואולם רבי דוד הורה לי לבוא לכאן לחצר מורו ורבו "החווה", למחרת השבת נכנס 'המגיד' אל 'החווה' ונעשה תלמידו המושבע, לימים נודע רבי צבי הירש כמחבר הספר 'עשרה למאה' ובנו הוא הצדיק הנודע רבי שמחה בונם מפסיסא שהאיר את שמי החסידות.

משיב בהלכה

מרן הגאון הרב
יצחק רצאבי שליט"א
פוסק עדת תימן
מח"ס בארות יצחק,
שו"ת עולת יצחק, שו"ע המקוצר, ועוד.

1. האם יש להדר שהשמן להדלקת הנרות יהיה ראוי למאכל?

המחמיר תבוא עליו ברכה.

2. בשנים האחרונות ניתן לקנות ערכת נרות חנוכה מוכנים עם שמן ופתילות וכו' - האם יש עניין לטרוח בהכנת הכוסיות ולא לקנות מוכן, ואם כן - אם יודע שאינו מספיק להדליק בזמן רק אם יש לו כבר מוכן מה עדיף?

זה חיוב מצוה לטרוח בכך, וכשאין זמן עדיף להשתמש במה שמוכן.

3. המתארח בבית מלון - היכן ידליק נרות חנוכה והאם יברך?

כיון שהם לא מסכימים להדליק בחדרים מפני סכנת שריפה ח"ו, צריך להדליק בכניסה, או בחדר האוכל,

במקום שמתפרסם מה שיותר רבים. ואם הדליקו לפניו, לא יברך, או מלכתחילה ישתתפו יחד בשמן וכדומה.

4. כמה רווח צריך שיהיה בין הנרות?

שיעור אצבע, דהיינו שתי סנטימטר.

5. האם עדיף שהאשה תדליק נרות חנוכה בזמן או שתמתין לבעלה שיחזור?

אם עוברת חצי שעה ראשונה עד שיחזור, שהיא תדליק.

6. האם מותר באמצע תפילת העמידה להביא סידור כדי לומר "על הנסים"?

מותר אעפ"י שעל הנסים אינו מעבך, ועדיף אם אפשר לרמוז בתנועות ידיים למישהו (שאינו מתפלל אז) שיביא אליו את הסידור, כיעוין פסקי תשובות סי' צ"ח אות ג' דף תשנ"א ד"ה וכן.

אקטואליה בהלכה

שאלה: מעשה בשתי שותפים שקנו חנות ורצו לשפצה, מה עשו פרצו למחסן של חנות קרמיקה, כאשר אחד מהשותפים גנב ברזים, קרמיקה, כיור, ובפועל הוא הרים את המוצרים הגנובים והביאם לחנות, ושותפו השני חיבר את הכיור והברזים לקיר והדביק את הקרמיקה ברצפה ובקיר, והנה זכה השותף השני לחזור בתשובה, וביטל את השותפות בחנות עם הראשון, ועתה הוא שואל האם כיון שהוא לא גנב בפועל אלא רק סייע בהרכבת הברזים והכיור והריצוף נחשב הוא גם כגנב, או שאינו חייב כיון שלא הוא שהרים וגנב את החפצים מהמחסן?

תשובה: א. המסייע לגנב כגון שבתחילה נטל הגנב את החפץ והגביהו או משכו, ולאחר מכן בא אחר וסייע להוליך את הגניבה למקום אחר, פטור המסייע מתשלומי גניבה שהרי הגנב כבר קנה את החפץ בקניני גניבה ובסיוע של השני אין ממש. ב. אם הגנב שהגביה את הגניבה בתחילה לא היה יכול להוציאו לבדו מרשות הבעלים מחמת כובד החפץ, או שלא היה יכול להבריחה למדינה אחרת ובא השני וסייע לו להוציאה מרשות הבעלים או להבריחה לחוץ לארץ גם השני חייב שהרי הוסיף בגניבה ויכול הבעלים לגבות ממי שירצה. ג. מי שבא לידו חפץ גנוב ויודע בו שהוא גנוב חייב להשיבו לבעלים מדין "השבת אבידה" אפילו אם בא לידו החפץ אחר שנתייאשו הבעלים, ולכן אם לא החזיר החפץ לבעלים אלא החזיר לגנב

כגון פועל שנדרש להתקין מנוע מזוג שברור לו שהוא גנוב דינו כדין שומר אבידה שפשע שחייב לשלם לבעלים. ד. שותפים שאחד מהם גנב או גזל או קנה סחורה גנובה (בידיעה) לצורך השותפות ונודע הדבר לשלטון וקנסו את השותפים בקנס כפי גובה הגניבה אם ידע השותף שחבירו גנב או גזל וכדומה חייב הוא לשלם עם חבירו חצי מהקנס.

לאור האמור יש לענות על השאלה הנ"ל שאף על פי שהשותף השני לא סייע בהברחת הסחורה הגנובה אלא רק חיבר והתקין אותה בחנות החדשה חייב הוא מחמת ב' טעמים: א. מדין פשיעה באבידה כמבואר בסעיף ג. ב. מדין שותף שנהנה מחפץ גזול לצורך השותפות שחייב לשלם כמבואר בסעיף ד.

אחת שאלתי

שאלה: אדם שאינו יכול לכונן בתפילתו, האם יתפלל, ומה נעשה באותה תפילה?

תשובה: יתפלל גם אם אינו יכול לכוון כמבואר בהלכה, ומובא בספרי המקובלים שכל אותם התפילות שנאמרו ללא כוונה מופקדים המה, וכאשר יזדמן לו תפילה אחת בכוונה וכראוי, אזי אותה תפילה מעלה איתה את כל אותם התפילות הנפולות, וכן תפילות הימים הנוראים כראש השנה ויום הכיפורים הנאמרות בכוונה כראוי, מעלים הם את כל תפילות השנה שנאמרו ללא כוונה כראוי.

שאלה: כתוב "לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה" והלא צריך להתפלל מתוך שמחה?

תשובה: ישנו הבדל דק בין לב נשבר לבין עצבות, אומנם ההבדל הוא דק, אולם סימן יש לאדם לידע אם התפלל מתוך לב נשבר או מתוך עצבות ומרה שחורה, והוא אם לאחר ששפך תפילתו לפני בוראו מרגיש שמחה גדולה זהו סימן שמתחילה הייתה תפילתו מתוך לב נשבר, כי אם תפילתו הייתה בעצבות ומרה שחורה, ישאר כך גם לאחר תפילתו.

שאלה: האם יש ענין בקריאת תהילים בכמות ולא באיכות?

תשובה: בדרך כלל יש את הכלל טוב מעט בכוונה מהרבה שלא בכוונה, אך כשלעיתים מצטרפים רבים וביחד עושים "תענית דיבור" שהיא קריאת תהילים ג' פעמים ברצף, בוודאי שיש לזה מעלה כשלעצמו וסגולות מיוחדות לפעולה זו, אבל בדרך כלל טוב מעט בבכיה ובתחנונים מהרבה בלא כוונה, וכמובן אלו שקשה להם להאט את קריאתם ורגילים בקריאה במרוצה יעשו כהרגלם וישתדלו לכוון עד כמה שיכולים.

לוח פעילות

יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי
09:00-12:00 כולל יום	09:00-12:00 כולל יום	09:00-12:00 כולל יום	09:00-12:00 כולל יום	09:00-12:00 כולל יום
17:15-18:00 שיעור בהלכה ומוסר בביהכ"ס	מארי יאיר חגיבי 16:45-17:35 - קבוצה א' 17:45-19:15 - קבוצה ב' 19:20-20:00 - קבוצה ג'	הנתיב החודשי: סייג לחכמה שתיהקה, לפיכך לא ימהר להשיב, ולא ירבה לדבר. ציטוט הרמב"ם	17:15-18:00 שיעור בהלכה ומוסר בביהכ"ס	מארי יאיר חגיבי 16:45-17:35 - קבוצה א' 17:45-19:15 - קבוצה ב'
20:30-21:30 קפה ועוגה, לימוד חברותות	19:00-20:00 שיעור בעין יעקב בביהכ"ס		18:20-20:20 פעילות נוער פרויקט חונכות	
			20:30-21:30 שיעור באמונה ובחסידות	

חלום הפרות משל הוא ליצר הרע...

"והנה שבע פרות עולות אחריהן וכו' ותעמודנה אצל הפרות וכו' ותאכלנה הפרות" (פרק מא פס' ד), ביאר השפת אמת שבפסוק זה רמוזים דברי רבותינו שאמרו כי בתחילה בא היצר הרע אל האדם כהלך דהיינו כעובר אורח, לאחר מכן הוא בא אליו כאורח, ולבסוף הוא נעשה בעל הבית ומושל בו, שבע הפרות הינן סמל כוחות הרע של היצר, בראשונה הן "עולות" - קימעה קימעה הן עולות ומתגלות לעיתים רחוקות, לאחר מכן "ותעמודנה אצל" - הן מתדבקות אל האדם כאורח, עד שלבסוף "ותאכלנה" - הן בולעות אותו לחלוטין.

הפחד מגילוי החלום לפרעה...

"ואמר אל החרטומים ואין מגיד לי" (פרק מא פס' כד), הקשה בעל הכלי יקר מדוע לא נאמר כאן "ואין פותר לי" כמו לפני כן בפסוק ה, ותיירץ שהחרטומים פתרו את החלום בנוגע לעניינים האישיים של פרעה כגון שבע בנות אתה מוליד ושבע בנות אתה קובר, על שבע מדינות תמלך ולאחר מכן הם ימרדו בכך, אך את הפתרון האמיתי של שבע שני השבע ושבע שני הרעב פחדו החרטומים לומר לפרעה אלא רק התלחשו והסתודדו ביניהם כי זה מה שרואים הם באצטגנינות, ולכן אמר פרעה ליוסף "ואין מגיד לי" - אפילו אחד מהם לא אמר לי את הפתרון הזה אלא הם רק התלחשו והסתודדו בינם לבין עצמם.

חוכמתו ופיקחותו של יוסף...

"הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו" (פרק מא פס' לח), איתא במדרש שאמר פרעה לשריו "אם נלך ונבקשנו מסוף העולם ועד סופו לא נמצא

כמוהו", וביאר בזה בספר נחמד ונעים ששרי פרעה היו טוענים כלפיו שיוסף הוא עבד ולפי הכתוב בחוקי מצרים אין עבד זכאי למשול, ענה להם פרעה אין זה עבד ככל העבדים, הוא עבד יוצא מהכלל והחוק לא חל עליו, אמרו לו השרים א"כ המחוקק היה צריך לכתוב סעיף כזה מיוחד שאם העבד יוצא מהכלל הוא כן זכאי למלוך, על זה ענה להם פרעה "גם אם נלך ונבקש מסוף העולם ועד סופו לא נמצא אדם כמותו", וממילא לא ידעו מחוקקי החוק לציין את הפרט הזה, כיון שלא העלו על דעתם שיכול להיות אדם כזה בעולם.

לשמש כסמל וכדוגמא...

"ויوسف הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ" (פרק מב פס' ו), ביאר בספר שפתי חן שהפסוק בא לומר שאע"פ שיוסף הוא היה השליט והמושל, בכל זאת הוא לא מסר את חלוקת המזון לידי פקידיו ומשמשיהו, אלא הוא בעצמו היה משביר - וזאת כדי שלא יעשה עוול לשום אדם, וכדי לשמש כדוגמא וכמופת לבני אדם עד כמה צריכים לטרוח ולעמול במידת הרחמנות כדי להציל אנשים מרעב.

מה קשור "אלול" לפרשת מקץ...

"כי לולא התמהמנו כי עתה שבנו זה פעמיים" (פרק מג פס' י), אמר אחד האדמו"רים קודם התקיעות בראש השנה "כי לולא התמהמנו" - אם היינו מאחרים ולא חוזרים בתשובה גם בחודש אלול [לולא אותיות אלול], "כי עתה שבנו זה פעמיים" - היינו עכשיו צריכים לחזור בתשובה ב' פעמים גם על העברות של כל השנה וגם על כך שלא חזרנו בתשובה בחודש אלול.

פעילות החברותות

היה זה כמעט לפני שנתיים בחודש אדר תשע"ח בו כתבתי במדור זה על ההישג הנפלא של פעילות החברותות של אנשי המושב היקרים ביחד עם אברכים מסולאים בפז הי"ו מבית שמש, כאשר מידי שבוע בשבוע ביום ראשון מותכנסים כולם לתיבה קדושה זו ומתעסקים בהוויות אביי ורבא בסוגיות נפלאות שבש"ס ובסוגיות השקפה העולות על הפרק מידי זמן, ומידי פעם זוכים בני החבורה לסיים פרק במסכת הנלמדת.

וכעת אחרי כמעט שנתיים של עמל ויגיעה בתורה הקדושה מידי שבוע בשבוע, שמחים אנו לפרסם במדור זה עושי מצוה ומסיימי מסכתא, האברך החשוב ה"ה חננאל איצחקיאן הי"ו הלומד יחד עם ה"ה יאיר אריה הי"ו שזכו לסיים יחדיו את מסכת תענית. ה"ה דניאל חדד הי"ו שזכו לסיים יחדיו את מסכת תענית. כעת כבר לא היה שייך להגיש רק כיבוד וימיני מתיקה כהרגלנו בסיום פרק אלא מצוה גדולה הייתה לעשות סעודה מפוארת לגומרה של תורה אחר שנים של עמל ויגיעה של דף ועוד דף. האושר והשמחה והרגשת הסיפוק המרוממת שליוותה את המעמד הנשגב והקדוש הזה היו ניכרים לעיני כל, דברי תורה נלהבים ושירה המיוחדת ללומדי התורה נסכו כח ורצון בלב כל המשתתפים להתמיד בלימוד הגמרא.

מורי ורבותי! אירוע קדוש זה מעיד כאלף עדים על מהותם הטהורה של אנשי המקום, על שאיפותיהם העצומות והנעלות מעל לכל מטרה של חבורה מתוקה זו המתאספת מידי שבוע בשבוע, כל אחד עסוק, כל אחד טרוח, אבל כאשר רואים מי שמפנה מזמנו ויודע שיש ערך עליו הוא לא מוותר, להקים שכיתא מעפרא, לתת חלק רוחני לנשמה לו היא כה כמהה, פנימיותו מעידה על חיצוניותו שאדם אציל ונעלה הוא, מעשיו הרוחניים מעידים ששייך הוא ללגייו של מלך, אני הוא שהמלך שמח בי ואומר אשרי שככה לו בעולמו.

אין כל ספק ששעת פעילות מקסימה זו של הלימוד בחברותות איש עם רעהו משמחת את בורא עולם באופן מיוחד, ופועלת בנפשות הכי רחוקות שנמצאים בעולם שפתאום יבערו בהם ניצוצות הקדושה וישובו לאביהם שבשמים, ובוודאי ששעה נפלאה זו דוחה מעל כל עם ישראל ובפרט מעל כל יושבי "מושב אשתאול" כל מיני משטינים ומקטרגים, גזרות קשות ומחלות אימות, ואדרבה ע"י לימוד קדוש זה מתחדשים עלינו גזירות טובות וחיים מבורכים מלאי אושר ועושר סיפוק ונחת, יתן ה' וחפץ בידינו יצלח להגדיל תורה ולהאדירה בקרב כל אנשי המושב מתוך אהבה ואחוה שלום ורעות, ובכל אשר נפנה נשכיל ונצליח בפעילות הרוחנית והגשמית ולא תצא תקלה תחת ידינו אמן.

• חידון תנוכה לילדים ונוצר •

כמידי שנה יתקיים במוצ"ש הקרוב

בשעה 20:30

כל משתתף מקבל פרס, החידון בסגנון שאלות אמריקאי. פרסים יוקרתיים לזוכים במקומות הראשונים.

נפלאות הבריאה

דלקות, מסייע בהאטת תהליכי הזדקנות, עוזר בהפחתת כולסטרול גבוה בדם. כוסברה היא עשירה בנוגדי חמצון חזקים החשובים לשמירה על תקינות תהליכים רבים בגוף, כמו כן עשירה הכוסברה בפיטוכימיקל הנקרא קוריאנדרול הנחשב למסייע במניעת סרטן, לכוסברה מספר יתרונות בריאותיים חשובים: א. מכילה שמנים איתריים אשר עשויים לסייע במקרה של בעיות במעייים הכוללים שלשולים. ב. מכילה רכיבים העשויים לסייע בהפחתת הכולסטרול הרע בגוף ועל ידי כך לצמצם את הסיכון למחלות לב וכלי דם. ג. יש לה את היכולת לסייע בהפחתת לחץ דם גבוה והפחתת הסיכון למחלות לב. ד. מכילה כמויות יפות של ברזל והיא עשויה לסייע לסובלים מבעיות של אנמיה וספיגה לקויה, זאת ועוד אכילת זרעי כוסברה עשויה להקל מאוד על כאבי בטן, לטיפול בכאבים בפה יש לגרוג משך מספר שניות מים שהושרו בהם על כוסברה.

הכרוב והכוסברה

את סגולות הכרוב ניתן למצוא בכלל זני הכרוב למיניהם: כרוב לבן, כרוב ירוק, כרוב אדום, כרוב ניצנים, ברקולי, כרובית, קולורבי, למשפחה זו כולה סגולות בסיסיות דומות, הכרוב אינו רק ירק, כי אם צמח מרפא בעל ערך רב, בשימוש פנימי מסייע הכרוב בעיקר לטיהור מערכות הגוף, ובשימוש חיצוני משתמשים בעלי כרוב להכנת תחבושות ולהורדת נפחיות חריפות, כרוב מקרר, מרגיע גירויים, משך כאבים, מזין, מסלק רעלים ומשלשל מתון, כרוב עשיר במינרלים כגון סידן ואשלגן, מגניזם ברזל ועוד.

הכרוב הוא ירק מאכל נפוץ במטבח הישראלי והוא מכיל רכיבים תזונתיים מגוונים וחשובים, היכולים לסייע לשמירה על הבריאות ולהתמודדות עם מספר מצבי בריאות כגון: סיוע בשמירה על הלב וכלי הדם, ניקוי רעלים מהגוף, מכיל רכיבים אנטי סרטניים, מסייע בשמירה על המוח, עשיר בנוגדי חמצון, טוב לאיזון סוכר בדם, מכיל רכיבים נוגדי